

BRUC

LETNIK 31 [4]

1. V. 1992

CENA 50 SLT

GLASILO PREKMURSKIH STARIH BAŠT

DRAGI BRALEC!

Po lanskoletnem izostanku je spet pred tabo sveža številka Bruca. Nastajal je kar precej časa in vanj je bilo vložnega dosti truda (tudi dragocenih nočnih ur). Po vsebini se razlikuje od prejšnjih številok; manj je humorja in "zajebancije", zato pa več resnih člankov in intervjujev (času primerno). Upamo, da ta vsebinski premik ne bo vplival na kvaliteto Bruca in da ga boš, dragi Bralec, z veseljem prebiral. Vključili smo članke, ki so jih prispevali znani in manj znani Prekmurci, pa tudi članke, ki so jih spisali nadobudni študenti. Tudi ilustracije in naslovnica so na višjem nivoju kot doslej, kar samo dokazuje, da smo k letošnji številki Bruca pristopili z večjo mero zagnanosti in intuziazma.

Pa bodi dovolj- članki govorijo najbolje sami zase!

Na koncu bi se radi zahvalili vsem, ki so nam pomagali tako finančno kot materialno pri izvedbi Brucovanja, Bujte repe ter navsezadnje tudi pri tej številki Bruca, ki je pred tabo.

Uredništvo!

KLUB PREKMURSKIH AKADEMIKOV

Prekmurje vse do vključitve v državo v SHS ni imelo svojih srednjih šol in razvitega šolskega sistema, razen dveh meščanskih šol, v Lendavi in Murski Soboti. Prebivalci Slovenske Krajine so imeli torej malo možnosti za izobraževanje zaradi pomanjkanja izobraževalnih ustanov, poleg tega pa je bilo Prekmurje tipično agrarno območje. Nadarjeni mladeniči so se šolali predvsem za duhovniški poklic, posvetnega izobraženstva skoraj ni bilo.

Katoliški dijaki in študenti so obiskovali semenišča, največ v Györu, in pa tudi v Veszpremu in Zagrebu. Po letu 1777, ko je bila ustanovljena sombateljska škofija, pa se je center preselil v Sombatelj. (M.Kokolj, Prekmurski Slov. med letoma 1918 in 1941).

Prvi prekmurski študent, ki je obiskoval šole v slovenskih deželah, je bil Ivan Sobočan v začetku 20. stoletja. Pionirsko vlogo je odigral predvsem duhovnik Štefan Kúhar, ki je pošiljal nadarjene fante v misijonsko šolo v Celju. Takoj po priključitvi k državi SHS pa je postala središče za dijake in študente iz Slovenske Krajine Ljubljana. Med obema vojnama se je število dijakov in študentov iz Prekmurja nenehno povečevalo. Največ se jih je vključilo v študentsko organizacijo, ki jim je pomiselnem in družbenem poreklu najbližja, v Akademski agrarni klub Njiva. Pri svojem delovanju so največ časa in pozornosti namenili širjenju agrarnih idej med kmečkim prebivalstvom. (M.Kokolj, Prekmurski Slovenci med letoma 1918-1941). Zaradi večjega števila levo usmerjenih študentov je klub dobil tak značaj. Med najbolj delovnimi člani je bilo tudi več študentov iz Prekmurja. Nekateri izmed njih so postali celo člani njegovega osrednjega odbora (Čačinovič, Tivadar).

Leta 1937 so zaradi izrazitega levičarstva delovanje kluba Njiva prepovedali in ga razpustili. O klubu sem povedal nekaj več besed zaradi pomembne vloge, ki so jo imeli nekateri prekmurski študenti pri njegovem delovanju.

Isti študenti pa so imeli največ besede tudi pri ustanovitvi Kluba prekmurskih akademikov (KPA) leta 1934. Ustanovitev KPA-ja je predlagal študent medicine Jože Tivadar, pravila pa so pripravili Miško Kranjec, Vladimir Škerlak in Jože Tivadar. Uprave Dravske banovine je 1. februarja 1934 z odločbo št. II 3103/1 potrdila pravila KPA-ja, ki je imel sedež v Murski Soboti.

Danes hranijo pravila v Arhivu Republike Slovenije, in sicer v zbirki društvenih pravil pod številko 69.

Iz pravil KPA-ja je razvidno, da je društvo zastopalo prekmurske visokošolce, preučevalo socialne, gospodarske in kulturne razmere v Slovenski Krajini, podpiralo socialno ogrožene visokošolce in skrbelo za družabno življenje prekmurskih akademikov.

Prvi predsednik kluba prekmurskih akademikov je na ustanovnem zboru v začetku aprila 1934 postal Vladimir Škerlak. v odboru so bili poleg predsednika še podpredsednik, tajnik, blagajnik in dva odbornika. Odbor je vodil delo KPA-ja v skladu s sklepi, sprejetimi na občnem zboru, poleg tega pa je upravljal imetje društva.

Član KPA-ja je lahko postal vsak visokošolec, tudi študenti bogoslovja, tako da kljub politično ni bil enoten. vendar pa so v njem prevladovali levo usmerjeni študenti. vseh prekmurskih visokošolcev klubu ni uspelo zbrati, predvsem ne študentov, ki so se pridružili Katoliškemu akademskemu društvu Zavednost. es čas delovanja je prihajalo do konfliktov t. i. kleklovci in vodilnimi iz KPA-ja. KPA se je prav zaradi ideoloških konfliktov preoblikoval v politično organizacijo, ki je največ energije porabila za politične nastope. zato pa ni več skrbela za prekmurske študente, kar naj bi bila njena prvotna naloga. Veliko članov KPA-ja se je vključilo tudi v KPJ.

klub pa je bil aktiven tudi na kulturnem področju. Pripravljali
je številne kulturne prireditve, predvsem pa so se izkazali
z organizacijo in vodenjem akcije za popolno gimnazijo v
murski Soboti. Akcija je presegla krajevne okvire in je odme-
vala po vsej Sloveniji.

Miško Kranjec je kot študent slavistike tudi proti neklovim
Novinam, ki so jih tiskali v prekmurskem narečju. Zavzemal se
je za uvedbo knjižne slovenščine v Prekmurju.

Zadnji predsednik KPA-ja je bil Vanek Šiftar. Ob okupaciji
je društvo nehalo delovati.

LITERATURA:

Miroslav Kokolj, Prekmurski Slovenci med letoma 1918-1941

Slavko Kremenšek, Slovensko študentovsko gibanje 1919-1941

Mariborske mlekarne

Panonka Murska Sobota

*Šintarič Drogje - Prodajalna na
drobnar - DAM-DAŠ - TURNIŠČE*

*Polrošnik: samopostrežna PARK
samopostrežna BEGINCI*

Trnjeja jajc: ŠIMON - HEDELICA

BOSS

POSTMODERNI MURSKI BESEDNJAK

Postmodernizem je razbitje enotnega diskurza. Pripovedi tečejo navzkriž in počez, ena čez drugo, vendar ne tako, da bi druga drugo izključevale. Vse je dovoljeno, nič ni prepovedano.

Toda iracionalno je v prednosti!

(Besednjak je pisan za prvo generacijo študentov, ki izdajajo Bruca brez kakršnekoli možnosti, da bi jim ga zaplenili. Za generacijo študentov, ki so, kakor po nekem naključju, začeli svoje bivanje v univerzitetnih središčih pravkar "skokurēknjene" (prekmursko=skokureknoti - rekno san se tj. naroditi se, na svet zakokodakati) države, vezati v etnicistični diskurz. V resnici pa nikakor ne po naključju. Gre za postmodernizem.)

A lahko stoji za androg. Stare androge so v pripovedih ribičev nekaj takega kot redkost. Vendar redkost, na katero se še vedno naleti. V kakšnih večjih globinah murskih rokavov. Nekoč so po strniščih rasle njivske, kurje češnjice. Takrat, ko je po strniščih še kaj raslo. Dali smo jim svoje ime androgino oko. Z dobrim žarom obrobjeni drobni rdeči cvetovi.

B bi lahko bilo Blicca björkna. To je latinsko za androg. Vendar je za bolena. Še bolj opazen je brod. Brodovi in boleni propadajo skupaj. Če brodarja dolgo ni k brodu, lahko za njim lovi bolen. Ki je riba (*Aspius aspius*).

Kjer je voda bistra se rečnemu prostoru pravi "bistrica", kjer je mirna je "mirica".

C je kakor cürk ali cüjrek. Lahko je potok, lahko je struga, lahko je rokav. Dandanes zvečine presahel. Če je cürk, je moral nekđaj biti živahen.

Č stoji za čēja. Na drugi strani Mure so čehi, severovzhodno od Mure so Čehi, naši postmoderni etnogenetski sorodniki. Potemtakem smo v resnici zahodni Slovani, z južnimi pa smo bili v skupni državi.

Če bi bil dovolj mlad, bi nakoč s čěji in čehi lučal kamenje čez Muro in potem bi v avstrijsko steklenico dali mirovniško sporočilo za tiste tam na jugu.

D dere in dubé . Stoječ v murski reki do kolena že čutiš, kako je deroča. Potem kdo blizu tebe reče, "Mura je rejsan nevarna, nej je viditi." Ti pa se zadereš: "Oj kak je mrzla!"

Edenajst dikel se je koupat šlo, samo seden ji je nazaj prišlo. Sedem je razumljivo število, tako glede na pitagorejsko številčno spekulacijo, kot glede na mitičnost ljudskega številčenja. Edenajst ni ne po satenskem, ne po kentumskem, ne po desetiškem in ne po šestdesetiškem sistemu. Torej je razumljivo; je eno manj kakor ducat, ki jr dvakrat šest. Sedem je za eno več od šest. Potemtakem je jasno, kako je potrebno zastaviti etnoliške raziskave. V enajsti šoli pod mostom.

Fujčke se dajo delati, ko je vrba v "mézgi", ko je muževna. Fujčkati moraš zateglo, vzhodnjaško. To je sproščujoč zvok. Vzhodnjaki izrekajo besede "om mani padme hum", z njimi izstopa zrak na panteistični način. Tako iztopa tudi s fujčkanjem z zateglim in nepotešenim.

Gredelj za mlin mora biti dolg tja od osem do deset in nema še tudi več metrov. Na enem koncu gredlja je vodno kolo, na drugem se vrtenje, ki je nasprotno toku vode, pretvarja v navpično. Navpično vrtenje preide na mlinski kamen, ki se že spet vrtil v vodoravni legi, toda v krogu, ne več kot tok reke - ta je spozegnen in vrtimčast.

H bi moral biti prva črka v izrazu "iža" in bi tako stal v "brežni iži" ob mlinu. Pa ga ni, ker zrak na tak način ne izstopa panteistično, zato se prekmursko mletje jezika temu izogiba. Tako v prekmurščini kakor v stari grščini se "h" oglašja samo kot pridih.

Inda je bilo vse drugače. "Inda svejta inačiši bišo je svejt". Nekoč so v Muri plavale glavatice. "Kol'ker vem, so glavatica tam v vašem koncu rekí' sulcu", je rekel gospod z Ribiške zveze Slovenije. Kajti zanje je glavatica postrv, ki živi samo v jadranskem porečju. (*Salmo marmoratus*.)

Jegnjed je drevo s panonskim srcem. Panonsko srce je mehko, toda veliko nosi. V jegnedov les na pride črv, klopi okrog krušne peči in skrinje za moko ter notranja lesena oprema, vse to mora biti iz jegnedovine. Jegnedove deske, ki jih je zgladila moka ali sedenje na njih, so spomin.

Kje za kump, ki je čoln, na katerem plava murski mlin. Vsak velik čoln je kump. Nažagani plohi za plavajoči mlin merijo enajst

metrov.

Na "k" je tudi kržak. Kržaka na čigu ob Muri ni več, tudi studente na čigu ni več.

Locne na kržaku je bilo potrebno včasih zlomiti, če niso že same "vküper zletele", ko je prišla v mrežo velika riba. Izključni les za locne so ravne veje slivovca oziroma rdečega dreva (*Corus sanguinea*). Če je "l" za lopatice na mlinskem vodnem kolesu, potem so lopatice na obod kolesa pritrjene s "povíjtni". Te pa so iz brestovih vej, ki jih je potrebno zmečkati. Tako je to vedno: od prožnega slivovca se med hojo skozi murski log pride do žilavega bresta. "L" bi torej lahko bil tudi za log.

M je nosilni glas tako v besedi "alma" kot besedi "mater". Alma mater je toliko kot: mati hranilka.

Grafični znak za "m", iz katerega se je razvil današnji veliki "M", so začeli Feničani in drugi Semiti uporabljati okrog leta tisoč pred Kristusom. Znak so imenovali mem in je pomenil "voda". Voda nasploh in na sebi pa je za Prekmurce Mura. Mura je alma mater, glas "mmm" je medmet sesanja.

Mogoče pa je Mura izpeljana iz grškega Moir, kar je ime za usodo oziroma boginjo Usode.

Nasip je mera za tostran in onkraj. Na tej strani nasipa je obmurski poplavni log. Kdor reče na tej strani in pri tem misli prostor med nasipom in Muro, za tega je "za nasipom" nepoplavni del obmurskega sveta. Kdor tako reče, ta ljubi samoto in je velik, vzvišen in boljši. Spregovoril je jezik staroselcev, ki so za izhodišče šteli reko in so v kraje prišli po njej. Vedno, ko so se, kakor zaratustra, preobjedli človeškega, ko se jim je zagnusilo - gnusi pa se jim vedno - so šli (in hodijo!) k reki. Kdor torej tako reče, se ni zmotil, marveč je v njem spregovoril nekdanji prostor, prostor za duhove. Toda spregovoril je v novih terminih.

O se zaokroži v otiš. Otiš ni isto kot zaliv. Je toliko kot zatišje, vodno zatišje. Na površini otiša je voda mirna, v globini pa kroži. Otiš je mogoče opisati samo s postopkom dekonstrukcije, ki izniči razliko med zavednim in nezavednim. Ko si v otišu, se hočeš odriniti v tok.

V zalivu si mirnejši navznoter, krožiš pa na površju. Reka pa je reka, četudi je v krogu: v eno reko vstopamo in ne vstopamo, smo in nismo (Heraklit).

Prod je pod-prodno ptico. Voda, ki teče čez prod, je kakor tkanina, ki jo z bistrimi prsti nabira dekle, da se sleče in stopi vanjo. Tam, kjer Mura vrže prod, je nekdo utonil. Geografi pripovedujejo, da je Mura najbolju prodonosna reka. P, ki para srce in se vrže skozi dušo, je podurkač. Podurkač je vodomec (Alcedo atthis), to je tisti ptič, ki z motrozeleno nitjo svojega leta šiva duše v reikarnacijo.

Rokav vstopa in izstopa: rokav je nadomestek in potlačitev. Reka, ki odteka v matici, se zapleta v psihozo, je v sporu med seboj in zunanjim svetom. Zdi se ji, da bi morala s svojimi vodami premetati kopnino - temu se pravi, da izpodjeda breg. Po drugi strani pa je rokav pozdrav, ki ga rečna matica pošilja kopnemu - iz občutka krivde, ker ga ni sprejela vase. Rokav je opravičilo reke, valovita pisava rokava pravi takole: oprosti kopno, morala sem mimo. Ko potem občutka krivde ni bilo več mogoče potajevati, je reka vstopila v rokav in spremenila svojo strugo.

Občutka krivde druge strani, to je človeške, ni več mogoče potlačevati: rokave je potrebno revitalizirati.

Sukanje je ponekod sūjkaje. Sūjkanje je otiš in zaliv v enem. Voda kroži enakomerno, tako na površini kot v globini. Razlike med zavednim in nezavednim ni. To je dobro, vendar kratkotrajno. Sreča duše, ki se suče na vseh ravneh enakomerno, je sreča, ki vleče. Bodisi vrtinec, bodisi v otiš ali v zaliv. Zato je tudi sukanje murske vode kratkotrajno.

Sūjkanje pravijo gorvodno ob Muri, sūjkanje dolvodno, meja med enim in drugim je premična in kratkotrajna, kot sūjkanje samo.

Šator, kar je po prekmursko lahko tudi toliko kot šotor po slovensko, je bivališče neustaljenega. Šator je plavajoča mlinška hišica: je bivališče plavajočega mlinskega kamna - neustaljenega.

Ščuka je dala ime delovanju biča in vsem gibkim rečem. In res, glas, ki ga povzroča gibko delovanje ščuke je slišati kot ščukanje takrat, ko njeno ščukavo telo predere vodo. V vodi je njeno bliskovito gibanje neslišno.

Včasih smo nesli bič k Muri samo zato, da smo z njim čeznjo ščuknili kamen. Ko so s kravjo vprego še vozili k mlinu, ga k Muri niso prinesli samo zato.

T je lahko za trčka, za toujavo ali za T-pero. Trček je plavnil, obtočen in obrušen, izpran in oblizan. Z borovimi trčki, to je z borovimi panji, ki jih je prineslo iz gorskega dela Murinega toka, so nekoč svetili. Dali so jih v kravji nagobčnik, jih zažgali in tako dobili svetilo, ki so ga obesili nad vodo in z njim privabljali ribe. Toujava je izžgana ledena plošča, ponavadi v velikosti kržaka. T-pero je regulacijska pregrada v obliki črke "T".

Ustij rokavov ni več. Rokavi se ne zlivajo več v Muro, ker se od nje tudi odcepljajo ne več. Vse je odrezano. Dokler se z reko ponovno ne povežejo, se v ustjih ne bo moglo ustvarjati ribje življenja. Ustje je prostor srečevanja med rečno matico in njenimi vrnjenimi pozdravi, ki jih je poslala bregu in logu.

Vrtinec je srk nezavednega. Je nekaj drugega kot otiš, zaliv in sükanje, pa vendar nekaj sorodnega. Vrtinca, ki te vleče, se fizično sicer lahko rešiš tako, da se mu prepustiš in te posesa, pozneje pa izvrže. Toda bistveno za vrtinec je to, da te vleče na dno k nezavednemu. Temu pa ne moreš ubežati. Če si se mu izmuznil zdaj, te pričaka vnovič. Vrtinec je pot k duši reke. Vsak, ki hoče, lahko najde svoj vrtinec.

Zleknjen na jegnedovi klopi naj bi mlinar v plavajočem mlinu, ki ga zibanje in mletje vleče v spanec, čakal, da zazvoni zvonec, ki mu naznanja, da je zrnje steklo in da se kamen lahko zariba. V besedi "zariba" ni utemeljeno iskati nemškega korena od "reiben"; vsakdo, ki pozna vodo, kamen in mletje, sluti, da ga pojav spominja na ribo. Gre za razmerje med gladkim, kakor je gladka riba, če jo pobožáš od glave proti repu, in hrapavim, kakor je "brasklava" (hrapava), če povlečeš z roko po luskah v nasprotni smeri. V zaliv nižje od mlina, ki se gradi, naj bi se potegnil plavajoči mlin ob nevarni vodi.

Ž je za življenje z reko, za žalost, če naše in njeno življenje tečeta drugo mimo drugega, za ženski spol reke Mure in za žuborenje, ki pada z lopatic vodnega kolesa.

Štefan Smej

BRUC ZA ZAPAH

Pogovarjali smo se z Rudijem Ringbauerjem, nekdanjim članom upravnega odbora Kluba prekmurskih študentov in hkrati enim izmed avtorjev Bruca, ki je izhajal v šestdesetih letih.

Sprva so v Brucu objavljali humorne prispevke, v naslednjih letih pa se je že začela pojavljati satira. Četrta številka je zaradi svoje politične obarvanosti vzbudila pozornost režima in bila zaplenjena.

Glavni avtorji te številke so bili: Branko Šömen, Feri Žerdin, Jože Olaj in naš sogovornik Rudi. Zanimivo je, da so se brez vnaprejšnjega dogovora vsi lotevali podobne teme - satire namreč.

Prvi odziv na to se je pojavil že na brucovanju, ko so občinski možje nameravali, po sicer zelo uspelem programu, protestno zapustiti prireditev, vendar so si premislili in stopili le do šanka.

V tistem času se je bilo nesprejemljivo norčevati iz štafete, partije in Tita, kar so ravno ti pisci počeli: "Fejst pojeb je naš stari. Palik je ostalin prejgnjin pokazo, kak se odkrito vö povej, ka se mijsli. Ja, dragi Vinci, vej bi pa mogouče bilau tak kak si vüpo. Samo, ka je naš dragi Maršal napravo eno falingo. Guč je meu v Spliti, tan pa je morje in je na našo velko žalost veči del rejči spadno v vodau."

Čez nekaj dni so se pojavile prve težave. V tovarnah po vsem Pomurju so demonstrirali, češ, nehvaležni študentje, izdali so partijo, Tita... Bruca so zaplenili, Rudi in njegovi prijatelji pa so se znašli pod drobnogledom Udbe.

Udbaši so pri svojem delu uporabljali "prefinjene metode maskiranja in pretvarjanja" - pred Pravni faks, kjer je Rudi študiral, so se namreč pripeljali s "fičkom", da ne bi vzbudili posebne pozornosti. Rudija so prijeli in odvedli na zaslišanje, ki pa se je nekoliko zavleklo. Zasliševalci so ves čas namigovali na sodelovanje z emigracijo - ustaši, četniki, ... in nasploh hoteli iz njega izsiliti priznanje.

"Ka pa ,či me spravijo s sveta?", si je mislil.

NE OBDAJA ME NOBENA AUREOLA SKRIVNOSTI

Srečanje s pisateljem Ferdo Godino je zvenelo kot običajno srečanje znancev.

Kadar je govoril, je bil lahkoten, slikovit, iskriv, pojasnjeval je zastavljena vprašanja ali pa je sam začel teme. Zdelo se mi je, da je svetlo razpoloženje, ki ga je ustvarjal v poplavi mrkih obrazov in zajedljivih besed tako izjemno, da sem se nehote spraševala ali je bilo pristno ali pa je morda samo ščit, s katerim je Ferdo Godina varoval svojo intimo pred vsiljivci. Pogovor je hitro stekel, kakor da bi bilo to srečanje samo ponovitev že stotega obiska. Pregledali smo gradivo, pripravljeno v obliki vprašanj. Tema pogovora je bila Prekmurje, kjer je odrasčal. Povedal je, da se je vedno znova rad vračal v rojstni kraj, tako kot to rad počne tudi danes. Vedno se je vračal z enako ljubeznijo, z vznemirjenjem, z željo po duhu zemlje, gozdov, polj in ljubljene Mure, ki je od domače hiše oddaljena komaj sto, dvesto metrov. Vso mladost jo je imel pred seboj. Poznal je njene navade in skušal razvozlati njene skrivnosti.

Kot dvanajstletni deček je odšel v svet, a želja po domači pokrajini in ljudeh še danes živi v njem z enako močjo, enako radostjo. V zadnjih časih čuti tudi strah in stisko, saj postajamo iz dneva v dan bolj prevarani za ideal, ki smo ga pričakovali od samostojne Slovenije.

Kaj je torej Ferdo Godina v resnici? Igralec, politični delavec, pisatelj? Zveni to zadnje ponosno?

-Sem čisto navaden človek, torej tudi ponosen na svoje pisateljsko delo, tako kakor so drugi ljudje ponosni na svoje poklice. Ponavadi vsak človek že od rane mladosti goji v sebi svoj ideal, svojo bodočo identiteto. V tem tudi vidim smisel človekovega življenja. Kaj vse počnemo, da se temu idealu približamo. Vsak po svoje. Moj ideal je bil vedno najprej pisanje. Opisovati usode ljudi in življenju potem primakniti tudi svojo lastno misel. Želel sem si vedno, da bi bralca pritegnil v svet svojih čustev in svojih podob. Srečen sem, če to dosežem. Vsi moji drugi poklici, ki sem jih moral in sem jih skušal vestno opravljati, so bili obrobni.

Velikokrat radi rečemo, da je ustvarjalec svoboden toliko, kolikor je svobodna družba. Kaj pravite k tej trditvi?

-To je velika tragedija. Odkoder svet stoji,so ustvarjalci najbolj pod nadzorom in pod pritiskom oblasti,ki je po navadi vsevedna in vsemogočna.Politika je sladek strup.Imenujemo jo ponavadi z grdo besedo,grdo besedo,ki zasvoji skoraj vsakega politika.Pred drugo svetovno vojno,sem zaradi pisanja bil brezposeln in so me zapirali.Po vojni,v kateri sem bil štiri leta partizan,so me moji vojni tovariši leta 1948 zaradi mojega mišljenja in etike,ki mi jo je vcepila v dušo moja mati,vrgli na cesto.Nato so me štirideset let rafinirano uničevali in me skušali duhovno razčlovečiti.Po štiridesetih letih,še pod policijskim varstvom,sem klub vsemu napisal knjigo po svoji vesti.To je bil Molčeči orkester.

Radi pravimo, da ima literarna beseda moč. Kaj bi vi na to pripomnili?

Gotovo ima svojo posebno moč, če je zajela svet in življenje tako, da ga čutimo in "vidimo". Tako besedo potem čas s težavo premaguje. Kaj pa je pravi vzrok za trajnejšo moč literarne besede, si ne znam razložiti.

Od kod črpate snov za vašo literaturo?

Največ iz Prekmurja. Poznam ga in ljudje so mi duhovno blizu. Trudim se, da bi delček podobe mojega časa ohranil tudi tistemu prihodnjemu rodu, ki ga še ni.

Kakšna moč domišljije! Ferdo Godina govori in uživa med besedami.

S čim vse ste se v življenju ukvarjali?

- Poleg pisanja bi rad bil igravec, zato sem vzporedno s klasično gimnazijo obiskoval igralsko šolo režiserja Jožeta Koviča v mariborskem gledališču. Po vojni sem vodil založbo Slovenski knjižni zavod, dokler me niso, kot sem že omenil, postavili na cesto. V Knjižnem zavodu sem takoj po vojni ustanovil Prešernovo knjižnico; to je bila redna zbirka treh knjig, ki je izhajala letno v nakladi 85.000 izvodov. Takrat je bila žeja po knjigi velika. Po moji suspenziji so z mrežo poverjenikov Prešernove knjižnice ustanovili Prešernovo družbo.

Po zaslugi Franceta Bevka sem bil potem sprejet za upravnika Slovenske matice, od tam pa sem nerad romal v Triglavfilm, kjer sem vodil oddelek za kratke filme. Upokojil sem se kot novinar.

V sobi je bilo zaznati, da se je medtem že spustil mrak. Svetloba se je tiho umaknila. Pogovor se je polagoma sprostil in ostale so besede brez posebnih zavez, a vljudne in ustržljive.

In še zadnje vprašanje: "S čim se ukvarjate danes?"

-Danes s trpljenjem pišem knjigo o sinu Marku, nekdanjem mikro-kirurgu, ki je umrl v prometni nesreči.

Usoda Ferda Godine je neizprosna. Res pa je, da se je pod njegovim nasmehom skrival samo človek; in kljub vsemu, kar je povedal, bi si lahko sam postavil vprašanje: "Kdo sem?"

Aleksandra Vončina
in Alenka Dogar

MLADINSKI SERVIS M. SOBOTA d.o.o.

je edini prekmurski
študentski oz. mladinski
servis na naši strani Mure

Veletrgovina

Potrošnik

69000 MURSKA SOBOTA

Arh. Novaka 2

Poštni predal: 39, telefon: HC 21-511

Telex: 35235 YU POMS 21, telefax: 22-719

**PODJETJE ZA REHABILITACIJO
IN ZAPOSLOVANJE INVALIDOV
SOLIDARNOST, p.o.**

69001 MURSKA SOBOTA, p.p. 61
Arh. Novaka 4, tel.: (069) 23-830, 23-849,
Telefax, telefon: (069) 25-001

Žiro račun pri SDK M. Sobota 51900-603-31504

KRATKA MISEL

Včasih zaslutim kakšno misel, ki mi čepi nekje na robu zavesti. Pred tedni ali meseci sem imel občutek, da sem jo ujel, kljub velikemu številu špricarjev, ki sem jih pred tem popil.

Bila je misel o človeku.

Ne bom dokazoval, ampak vesoljna resnica je, da si je človek izmislil boga samo zaradi svoje sebičnosti, kajti jasno je, da ima človek do tega izmišljenega boga natanko dve zahtevi.

Prva je, da mora bog človeku odpustiti grehe. Mišljenje je tako: "Sicer sem res grešil, ampak ker je bog popolno bitje (ali nebitje), moralen in pravičen, mi bo vse moje grehe odpustil. Seveda, sicer si ga ne bi izmislil!" Ampak sebičnost in nenasitnost človeka gre še dalje; ne samo, da zahteva odpuščanje vseh grehov, zahteva tudi, da ga sam bog popelje v raj, čeprav si, prav tako kot boga, tudi raja ne zna predstavljati.

Temu pomilovanju vrednemu bogu človek ne nalaga samo kreposti, ampak tudi zelo zapleteno nalogo-ustvariti raj. Pa ne kakršnega koli. Raj mora biti neskončno lep in prijeten, tak kot si ga sleherni človek želi. Želje pa se seveda s časom spreminjajo.

In kje smo mi?

Ničesar ni, razen izmišljenega boga. Pa še kakšna roža se mogoče kje potika, pohojena seveda...

emona commerce

proizvodnja in trgovina d.o.o. ljubljana

sektor: predelava vrtnin ljutomer

*Mercator : lenolava
Turnišče
Dobrovnik
Medelica*

BOSS

HERODIADA

V začetku je bila Beseda sama.
V začetku je bila Beseda bog.
Potem je v njej počasi rasla mana,
grenkoben sadec, vedrežem v porog.

V začetku si bila bleščeč utrinek.
Za vglavje si spodvila pol sveta.
Potem pa le še tak grenak trenutek.
V odmevu sten. Na stresnikih pekla.

V začetku so bile galone prazne
kot tiha pesem, ki iz ran štrli.
Potem je prikapljal pol jezete
v graščino. In v galone srč slasti.

Dandanes v mraku plešejo Snegesa:
demonški ples? vilinski bal? ---
v graščini, tjer je umrl srd preroka:
zlatnik za ples, za nek korak snoban.

Robert Titan - Feliks

HEROJ

Nad mestom se tema pregrešna zviija
in tiho ga zapreda v svoj porog
Z zviijaco v rekah pol dežele gleda
moža, ko jokav tava kje okrog:

Samota modrijanov plaho stiska
v tesnobi srčco, ki k nemarnim hodi!
Samota mojih misli se ponoči ...
razburkanega dne ... posluži meča!

Neke so se kali strasti! Lobanje!
Snihljiv krohot dokončnosti krvi!
Neke te sred strasti zbudi sopenje
plesočee deklice - ki kar sedi!

Očisti vse s krvjo se po postavi
in brez špodel krvi ni odpuščanja!
Duhovna, ki se do prestola skloni
Me v slednji temi kaka krvda čaka?

Robert Titar - Feliks

NEKAJ MAJHNEGA O IDENTITETI

Umetnost je identiteta naroda. In umetnost v najčistejši obliki more biti zgolj in samo poezija. Potemtakem poglavitne vloge poezije pri vzpostavljanju identitete naroda ni mogoče zanikati. Identiteta pa ni nekaj, kar bi nek narod že od zdavnaj posedoval; identiteta vedno znova nastaja; in da bi se identiteta mogla razvijati, ji je to potrebno omogočiti. In to s poezijo.

No, morda se z vsem tem malce šalim. Ali pa tudi ne. To zdaj ni pomembno. Rekli so mi, naj povem nekaj o prekmurski poeziji po drugi vojni - oziroma o poeziji, ki so jo pisali Prekmurci po njej. To pisanje vsekakor ne bo nekaj, iz česar bi mogel kdorkoli kar koli črpati; rad bi predvsem opozoril na nekaj imen, ki bi jih vsak Prekmurec moral poznati. Torej to ne bo ocena, ampak zgolj nekak spisec knjig, ki jih morate prebrati. To od vas, spoštovani bralci, tudi zahtevam!

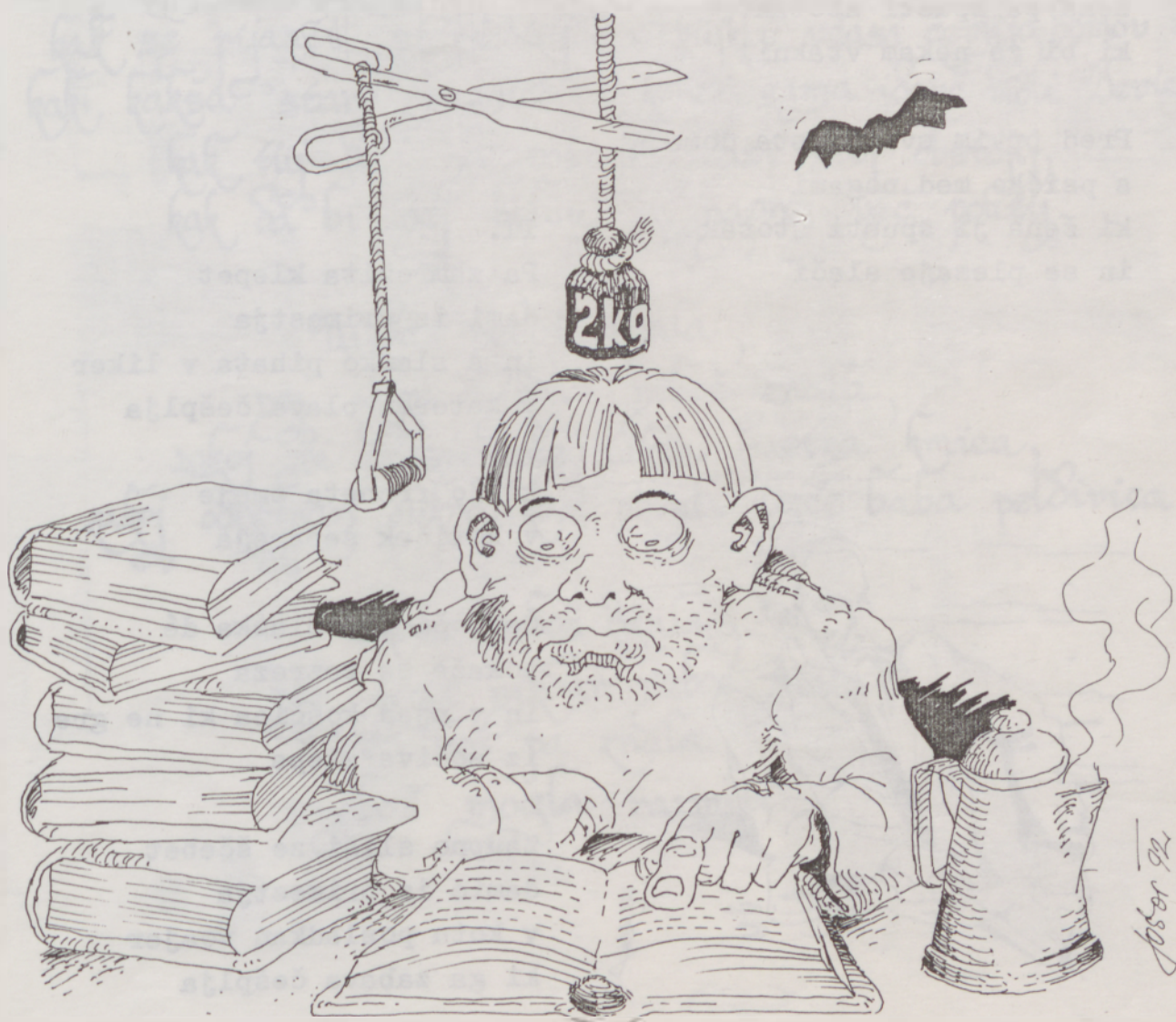
V obdobju na meji med postintimizmom - tega izraza mi seveda ne boste zamerili - in modernizmom, sta pisala Branko Šömen in Igor Jože Olaj. Prebrati morate predvsem Šömnove zbirke Lipov Bog, Razpadanje, Prekmurski rokopisi in Šepetanje mravelj, od Olajevih zbirk bi vas pa opozoril na knjigo Itaka, ki predstavlja prav gotovo nekak vrh pesnjenja na levi strani Mure. Od naštetih zbirk morate prebrati vsaj to, če ste bolj taki kot večina ljudi, namreč, da vam gre branje bolj težko od rok. Vsekakor to ni popoln spisec njunih pesniških zbirk, nekaj vam namreč namerno prikri-
vam - hočem vam dati impulz in predvsem od vas je odvisno, če boste kaj pridali k prekmurski identiteti - kajti vsaj zaveste se je lahko!

Opozoril bi še na dve imeni: na Milana Vincetiča, ki se je po utrudljivem in mukotrpnem kobacanju skozi zbirke Kot slutnja radovedno, Zanna, Arka, Finska, naposled prikopal do intimne in dodelane pesniške zbirke Tajmir. V njej se zrcali sam in svet okoli njega kot v redko kateri poeziji. Tajmir je čista in dodelana lirika, Milan pa pesnik, ki prav gotovo nekaj pomeni. Namenoma sem navedel naslove vseh pesniških zbirk, ker se mi zdijo pomembni.

In navsezadnje je tu še Feri Lainšček, ki se je prav tako prvič pojavil, z nekaj drobčkanimi domislicami, v zbirki Kot slutnja radovedno in je dandanes predvsem pisatelj. Opozoril bi pa vseeno na intimistično zasnovano in dodelano pesniško zbirko Hiša svetega Nikolaja.

To bi bilo nekaj tega ... Zdaj pa je predvsem na vas, da stopite v kako knjižnico in preberete to, kar sem navedel. Seveda pa pričakujem od vas, da posežete tudi po drugi prekmurski poeziji in zudi vi mene o čem poučite!

Robert Titan - Felix

Milan VINCETIČ

DOMIŠLJAVKI

I.

Ob polni luni sivkast par
s pudlico ob strani
prihaja v pristaniški bar
z razvnetimi mornarji

ki raje zdrajsani program
prestoje ob šankih

Se mož naslaja prek očal
ko ritnici sta nagi
žena pa spusti stotak
ki bi ga nekam vtaknil

Pred prvim svitom sta doma
s psičko med nogami
ki žena ji spusti stotak
in se plesaje slači

II.

Pa zamrežita klepet
dami iz primestja
in s slamko pihata v liker
v katerem plava češplja

ki jo frcneta smeje
v kotiček separeja

Če počí rjavolaska dé
pokaže se razreza
in v njej koščica ki ne gre
iz sočiva zlepa

Zaupno sliši se ščebet
damic iz primestja
v kotu posladkan voajer
ki ga zabava češplja

Feri Lainšček

NIKDAR NEBOŠ ZNALA

Nikdar neboš znala,
kak se vrabli na tej streji cepli mišli den kúšújejo,
kak se vrane na toun droudi sveklou pogledújejo,
kak ena stara sraka po tej dvoriscraj grdou kradne,
te pa pod večer s kejsou srakopejri pod perout spadne.

Nikdar neboš znala,
kak se pijanci, štéri túj na kúkli véasi čemijo, domov bojijo,
kak kakša stara mamica v kmice sama idouč móli Devico Mári,
kak túj soli na postiji véasi stoj obstojij,
kak da bi nej bilou za naprej več počij.

Nikdar neboš znala,
nej toga nikdar neboš znala,
zakoj mi véasi pase takea zmetna kmica,
zakoj opejran oukna da okouli leče baba peldivica.

Nikdar neboš znala,
nej toga nikdar neboš znala,
če boš pa znala,
neboš mogla razmiti.

MURA

Davno, ko se štorčje niso na žicah gnezdile,
je tekla sveža kot rosa, kot deklica bosa,
ki ni poznala umazanije in smetiščnega gnusa,
takrat so se v Muri kopale vile.

Stoletja je tekla okrog polj in gozdov
in petla pesem čez prekmursko ravnino,
mline poganjala, žibljenu dajala svezino.
Srečen je ribič sedel na njenih bregov.

Sodobnost jo blati, kmet jo zastruplja,
družba s svojo zgrešeno filozofijo
na njej izvršuje pogubno morijo.

Zdaj teče vsa blatna in siva,
še vedno ponosna in radoživa
vendar,
Mura je vse manj prekmurska idila.

Na sojenju pa so mu na srečo dosodili le milo kazen. Hujše pa so bile posledice v njegovem družabnem življenju, kajti mnogi prijatelji so se ga izogibali. Ukinjena mu je bila tudi štipendija, tako da se je glede prehrane in stanovanja moral znajti kar sam. Ko je diplomiral, ni mogel dobiti mesta sodnika pripravnika na soboškem sodišču. Končno mu je eden redkih prijateljev, ki so mu še ostali, pomagal najti pripravništvo v odvetniški pisarni na Ptuju, kjer živi še danes.

Rudi je mnenja: "Bruca oblasti ne bi smele zapleniti - nekaj časa bi se šušljalo, potem pa bi se vse pozabilo."

"Mi smo bili petelini, ki so prezgodaj zapeli," pravi aforist Rudi Ringbauer.

Jasna Breznik in
Andrej Salika

Mini trgovina Porečos

Pekarna: Toplak - NEDELICA
Ladrovlec - TURNIŠČE
Dominko - NEDELICA
Fekonja (RŽ) - BELTINGA

Okrasna in uporabna keramika
Moj BOJNEC - FILOVCI

GORIČKA PROGA

Leta 1905 so Madžari začeli graditi Goričko progo; povezovala je Kőrmenđ in Mursko Soboto. Takrat je Prekmurje še spadalo pod Ogrsko.

Progo so začeli graditi pri Kőrmenu. Z vagoni so dovažali prod in sproti polagali železniške tire. Še danes se dela tako. Material so potem še ročno razvažali in nasipavali s kubikaši. To je lesena samokolnica prostornine 1/10 kubičnih metrov. Delo so lahko opravljali samo močni ljudje, ki so bili iz bližnje okolice.

Mnogo lastnikov zemljišč, na katerih je bila grajena proga, je kljub odškodnini zelo nasprotovalo gradnji. Leta 1909 je bila proga končana. Po petih letih, ko je proga že delovala, so vse oškodovane lastnike poklicali in jim naznanili, da je njihoviim prošnjam ugojeno in da bodo progo razdrli ter nasip porušili. Takrat pa so lastniki začeli moledovati, naj tega ne počno. S progo se je začela trgovina na Goričkem. Prevažali so ljudi, sadje, divjačino, meso, les...

Leta 1918 je Prekmurje pripadlo Kraljevini SHS. L. 1919 so na Hodošu prekinili železniško povezavo z Madžari.

Ravno v tem času je bila vožnja najdražja. Povratna vozovnica Šalovci-Sobota je stala toliko kot ena srajca ali pa ena dnevnic. Železnica in kolo sta bila takrat najbolj razširjeno prevozno sredstvo. Seveda so kolo imeli samo bogatejši. Ceste so bile zelo slabe. Glavna cesta je povezovala predvsem šalovski, graški in soboški marof. Leta 1941 so Madžari spet prevzeli upravo nad Prekmurjem, saj so ga znova povezali z železniško progo. Po vojni so to vez spet prekinili.

Železnica se je pocenila. Vozilo se je staro in mlado, delavci na delo, šolarji pa v šole v Soboto, povezana pa je bila celo do Maribora.

Vlak je vozil trikrat na dan v obe smeri. Zgodaj zjutraj je peljal z Hodoša v Soboto, okrog desete ure se je vračal in ob enajsti uri spet sopihal proti Soboti. Popoldne je pripeljal delavce domov in takoj spet nazaj. Zvečer se je vračal na Hodoš, od koder se je zjutraj spet začela njegova pot.

Leta 1960 pa je zapeljal prvi avtobus na Goričko. Vozil je v tiste kraje, ki so bili oddaljeni od železnice. Tako se je začelo vedno več ljudi voziti z avtobusi.

Proga je postala nedonosna, preveliko število zaposlenih in politika sta težili k zaprtju proge.

Zadnjič je Gorička Mariška žalostno zažvižgala 31. decembra 1969. Potem so progo razdrli, tramove in tire pa so prodali nekam v Bosno.

Takrat so Goričkemu narodu odvzeli veliko bogastvo.

Še danes pravijo: "Vogrin napravo, komunist zapravo."

Dejan RENGEO

Karči in Feri sta se rajtnej nedla na Pohorca.
Na polici med Ferijem je bil 50-litrski sod na vinom
nomenjen na skupščino Kluba prekmurških študentov v
Ljubljani. Konduktar reče Feriju: "Čujte, ta bečka menne
iti kak ročna prtljaga, morete jo predati na tovorni cug."
Toda Feri odločno pove, da on ne bo predal bečke v
prtljarni prostor. Toliko so se kregali, da je nazadnje
prišla policija. Policaj kriči nad Ferijem:
"Torej predajte sod na tovorni vlak!"
"Nemo", pravi Feri.
"Zakaj ne veste?" policaj dalje broni.
"Zatav, ka ta bečka nije moja!"
"Čigova je potem?"
"Od mojega pajdaša Karčija, eto ga tii."
Potem pa se vsi vržejo na Karčija:
"Vi, kaj morete predati soda na tovorni vagon?"
Karči pa: "Več pa mene ničče nika nije pijtar."

D.R.

TRANSFER ALI PREBACIVANJE PREKMURSKIH ŠTUDENTOV V LJUBLJANO IN

NAZAJ

Prekmurski študentje su meli in ešče majo od vsej študentov najdukšo pout v Lublano.

V zlatih časih socijalizma je biu cuk fal, pouleg toga pa šče bole kumout, nej kak gnjes, ka su tračnice vse vō zobrnjene, vūgnjene, poulek toga pa vagouni tūdi nemajo več okrouglih potačov, zatou je te ešče nej tak dručkalo, kak gnjes, In v tej cajtih se je cejla študentarija vozila s cugon.

S Teksas-Kotoriba expreson so se fajn v nedelo popoudnevi v Lublano pelali, so si kaj pametnuga pogučali, tū pa tan kaj gutnoli, či je šteri kakši glaš seuf prneso, pa kakšo spopejvali. Šteri je nej biu tak pri pejnezaj je šverco s sebof velki kufer pun robe, štero je te na drugji den na placi v Lublani zoudo varaškoj gospodi in je doubu pout vō plačano, pa še eden keden je lejko s toga žijvo.

Najbole pa so vozili tikvin oli, bilice, šnops, šunko, domače klobase, svimjsko mast, ocverke, lūk, ren ... tisto pač, kaj je što doma möu.

Ešče bole divje pa je bilou v petek popoudnevi na pouti domou. Lidje se vrnitve skouz veselijo. Še bole se je pilou, bole naglas popejvalo, ništerni so sebov vlačili radije in nabijali muziko tak fejst, ka je narod se vō nad okna metalo. Večkrat je prišlo tak daleč, ka so mogli cug doj staviti in pozvati policijo z marico, ka je divjake odpelala na mrzlo. Seveda je bilou eno par frajerov, šteri se nejsu vozili s cugon. Lakši je biu gospouđ Firman, šteri je študejrau strojništvo v Lublani. On se je vozu s strim vojaškim džipom. Gor na džipi je möu zvezani dvesto literski lagef za gorijvo. Tou mu je folgalo od Lublane do Sobote. Fergazer je tak naštimo, ka je kuro petrulej in druge čudne naftne derivate, šteri su bili dosta falejši. Na te način je nekak tolerejrau veliko porabo gorijva. Edina nevola je bijla štiri kilometerska dimna ferunga, šteru je vleku za sejf.

V šezdesetij lejtaj je bijo makadam do Lublane. Tou se cšče dobro spominjo moj strijc Sandi. On si je ženu prejkmurko in te se je dosta vozu z ženu v Prejkmurje. Vozu se je s starim motorum Puchom. Sigdar sta sejf nazaj v Lublano eden kufer

TRANSFER ALI PREBACIVANJE PREKMURSKIH ŠTUDENTOV V LJUBLJANO IN NAZAJ

Prekmurski študentje su meli in ešče majo od vsej študentov najduksšo pout v Lublano.

V zlatih časih socijalizma je biu cuk fal, pouleg toga pa šče bole kumout, nej kak gnjes, ka su tračnice vse vö zobrnjene, vügnjene, poulek toga pa vagouni tñdi nemajo več okrouglih potačov, zatou je te ešče nej tak dručkalo, kak gnjes, In v tej cajtih se je cejla študentarija vozila s cugon. S Teksas-Kotoriba expreson so se fajn v nedelo popoudnevi v Lublano pelali, so si kaj pametnuga pogučali, tñ pa tan kaj gutnoli, či je šteri kakši glaš seuf prneso, pa kakšo spopejvali. Šteri je nej biu tak pri pejnezaj je šverco s sebof velki kufer pun robe, štero je te na drujgi den na placi v Lublani zoudo varaškoj gospodi in je doubu pout vö plačano, pa še eden keden je lejko s toga žijvo.

Najbole pa so vozili tikvin oli, bilice, šnops, šunko, domače klobase, svimjsko mast, ocverke, lük, ren ... tisto pač, kaj je što doma möu.

Ešče bole divje pa je bilou v petek popoudnevi na pouti domou. Lidje se vrnitve skouz veselijo. Še bole se je pilou, bole naglas popejvalo, ništerni so sebov vlačili radije in nabijali muziko tak fejst, ka je narod se vö nad okna metalo. Večkrat je prišlo tak daleč, ka so mogli cug doj staviti in pozvati policijo z marico, ka je divjake odpelala na mrzlo. Seveda je bilou eno par frajerov, šteri se nejsu vozili s cugon. Kakši je biu gospouđ Firman, šteri je študejrau strojništvo v Lublani. On se je vozu s strim vojaškim džipon. Gor na džipi je möu zvezani dvesto literski lagef za gorijvo. Tou mu je folgalo od Lublane do Sobote. Fergazer je tak naštimo, ka je kũro petrulej in drũge čũdne naftne derivate, šteri su bili dosta falejši. Na te način je nekak tolerejrau veliko porabo gorijva. Edina nevola je bijla štiri kilometerska dimna ferunga, šteru je vleku za sejf.

V šezdesetiđ lejtaj je bijo makadam do Lublane. Tou se cšče dobro spominjo moj strijc Sandi. On si je ženu prejkmurko in te se je dosta vozu z ženu v Prejkmurje. Vozu se je s starim motorum Puchom. Sigdar sta sejf nazaj v Lublano eden kufer

bilijc. Čeglij motor neje mejo amortizerov, sta bilice skouz cejle prpelala. Zamislite si vij tou kakšne močne bilice su inda svejta nosile prekmurske kokouši.

Gnez den ,da majo konduktejri 50 milijard plače, je cug dragi in sigdar menje ljudi se vozi z njim. Vsak študent se po svoje vlači v Lublano in nazaj. Duže ostajajo v Lublani .

Ništerni idejo peški edni z biciklni. Tisti bole šarmantni pa prst vó na cesto držijo in boga molijo, ka se jin što stavi. Nešarmantni pa se vozijo z BUS KLUBOM. Šteri pa je kakšni auto erbo, poberi vküper svojepajdaše ,vküper vržejo pejneze za benzin, pa se pelajo.

Zaj se je po cestaj nej glij fajn voziti zaradi grab in punij cest. Či se žijf prpelaš v Lüblano, se ti pa črejva tak vküper smetiju, ka se ti v Lüblani trij dnij odmutavlejo. Či pa se ži ščete fajn mirno pelati, te pa van svetujem ka se pelate prejk Radgunæ v Grac, te pu avtocesti v Celouvec, Ljubelj, Kranj in v Lüblano. Tu se ne dračka tak fejest, pa či mate Ferari prle prijdete.

Tisti šterumi pa de se igda rejsan midijlo, pa naj ide na airport Grac, tan je zdaj Klub prekmurskih študentof oudpro reijdno linijo Grac- Brnik in člani imajo 30% popusta. Na Brnijki pa te samu zeme taxi pa si včasi v Lüblani.

Srečno pout!

Rengeo Dejan

POMURSKÉ MLEKARNE
LOLE RIBARJA 6

AGROMERKUR
LOLE RIBARJA 4

PODJETJE MLINOPEK - INTES
LOLE RIBARJA 11

BUJTA REPA

Po malo krajšoj pauzi smo se nazadnje li včakali - BUJTE REPE. Vsi zavedni Prekmurci ,ka so že par dnij gladovno štrajkali zaradi malij štipendij,so složno štrajk henjali -repe pa ne pistijmu vö. Tiste prave mastne repe s prekmurskij njiv pa tistoga mesa s soboškij mesnijc-naj vrag zeme ideale,kda je človik lačen.

No,zgoudi. u se je tou dnel2.marca v leti Gospoudovun 1992. Najšli smo se vküp vsi bole,menje,ali pa nikaj znani Prekmurci,ka se malo med seuf pobliže spoznamo,ka si kaj pogočijmu,pa nazadnje ka se malo poveselijmo.Zgodovina se itak ponavla. "Krúja pa iger", so pravili stari Rimljani -mij pa túdi.Ka ne bi tou vse fküp samo kak eden velki žur vö vido,smo meli túdi kulturni program,samo človik je na hijpe nej znau,či se te kulturni program odvija na odri ali pa v dvorani (dobro- ne iščimo dlake v bilici).

Jako smo bilij radi,ka so na Bujto repo prišli túdi "velki" Prekmurci(gospoud Gerenčir,pa gospoud Jerebic,pa gospoud Čačinovič,pa gospoud Norčič,pa...).

Takši nas znajo sigdar razveseliti,sploj či kakši tolar v klubsko blagajno ličijo.

Čiglij smo najbole čakali "največjoga" Prekmurca,gospouda Kučana,njega neje bilou.Poslau nam je samo nekšoga odposlanca,šteri se je dobro repe pa gijbance najo,dobroga vijna napiu pa gospoudi Kučani sporouču,ka njemi je leiku žau,ka je nej na BUJTO REPO prišeu.Tak ka mamu zdaj vüpanje ,ka mu mogouče gospouda Kučana drúgo leto li vidli na našoj priredijtvi.Z obiskon sta nas počastijla túdi gospa direktorica Ksenija Preželj pa direktor Intermarketa Jože Potplatnik.Glede na tou,ka sta nej mela nikšij pripomb,dumou pa sta túdi nej šla lačniva pa židniva,vüpajmo,ka túdi drújgo leto nede problema za plac.

Ka se neje ta stvar odvijala v smrtnoj tišijni,so skrbeli METULJI -túj s prekmurskij njiv pa travnikov,šteri so tak "na mladou djalij",ka je biu žur skoro do zajtra.Na konci koncov-vse fküp je dobro vöspadnulo,zatou pa Boug naj nam da zdravja,pa sreče,pa sakšo leto "BUJTO REPO".

Pa še po enoj strani je bijla ta Bujta repa nekaj posebnoga. Gijbanico smo meli takšo, kak so jo prekmurske ženske vküp spravile. Materjal za njou smo po cejlon Prekmurji vküp iskali pa še v Maribor, pa v Lotmerk nas je moglo zanesti, ka smo kislak doubili. Biu san poulek, gda se je vse tou delalo. Mlele so oreje, mak, jaboka (so pač z markovskoga), mejsile tistou, pa tista smetana, bilice, rozine,...

Za menéje bilou tou preveč, ka bi si zapoumno. Recept so mi sicer povedale, liki jes san si zapoumnu samu tou, kak sou bilé dobre. Či pa vas zanijmle, kak bi gijbanco napravili, pijtajte eno izmed tej žensk na toj sliki.

KOVINOPLASTIKA PAVLINJEK
Temlinova 4

PREKMUREC IN PRLEK

Pejeta se Prekmurec in Prlek s katerima v Ljubljano. Prekmurec si začne iz dolgočasje zavijati cigareto. Prlek nič ne reče. Prekmurec si cigareto zviže in si jo hoče prižgati. Takrat pa Prlek pograbi cigareto in vžigalnice in vse skupaj v velikem loku vrže skozi okno. Prekmurec ga samo čudno pogleda in pravi:

„Zakoj boga pa si tau napravo?“

Prlek pa: „V totem vagoni je prepovedano kaditi.“

„Vej pa nejsan kadiu, niti san si ga nej nažgau!“

„V totem vagoni se je prepovedano pripravlati na kajenje.“

„No dobro, vej ti že dobiš nazaj.“

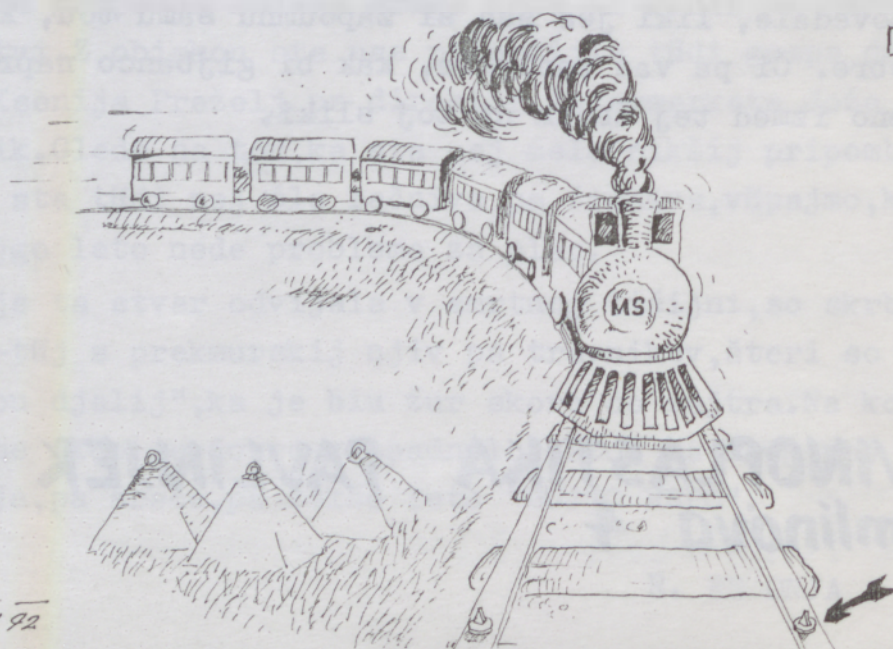
Čez deset minut Prlek potegne na dan časopis. Časopisa niti ni pošteno odprl, že mu ga je Prekmurec iztrgal iz rok in ga vrge skozi okno.

„Zaka pa si ti to naredo?“ ga vpraša Prlek.

„V eton vagoni neje stranišče, ka ti zaj ti tu srao.“

„Ve pa nesen srao!“

„V eton vagoni se človek niti nesmi pripravlati na sranje!“

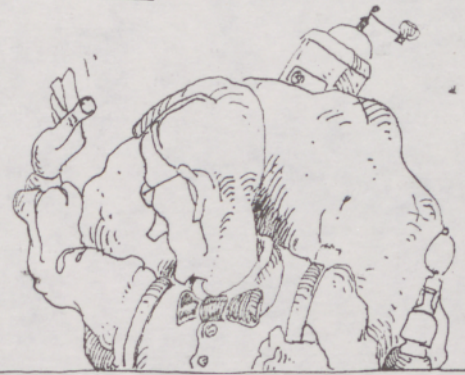
D.R.

MAJ NEJM IZ NOUBADI

© MGM

» Z NOVIM ŠOLSKIM LETOM JE PRIŠEL ČAS SLOVESA OD DOMAČIH IN POTOVANJE V LJUBLJANO...

DI. TOJE. NARVA

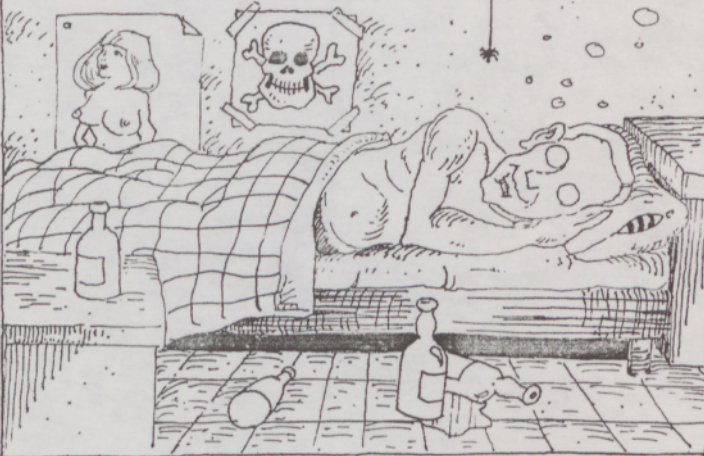
KER, SEM PREBRAL, KAKO SLABO JE FINANČNO STANJE ŠTUDENTOV, SEM SE ODPRAVIL Z AVTOŠTOPOM...

V LJUBLJANO SEM PRIŠEL Z MANJŠO ZAHUDO...

ZAČEL SEM ŠTUDIRATI...

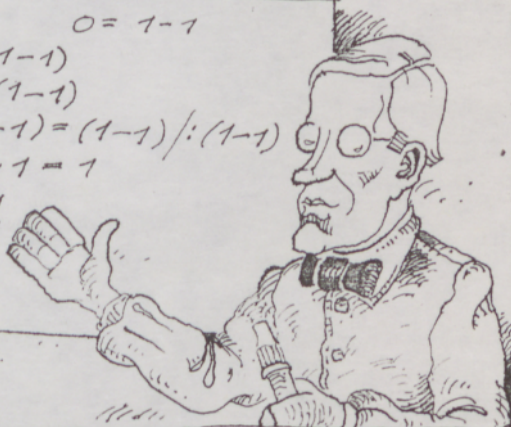
IN KMALU SO BILI VIDNI PRVI REZULTATI...

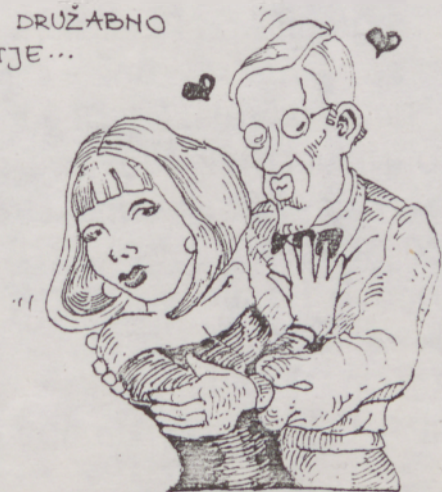
Urbanc: 94

NASPLOH SEM VELJAL ZA INTELIGENTNO....

$$\begin{aligned}
 0 &= 0 & 0 &= 1-1 \\
 (1-1) &= (1-1) \\
 (1^2-1^2) &= (1-1) \\
 (1+1)(1-1) &= (1-1) / : (1-1) \\
 (1+1) \cdot 1 &= 1 \\
 \underline{\underline{2}} &= 1
 \end{aligned}$$

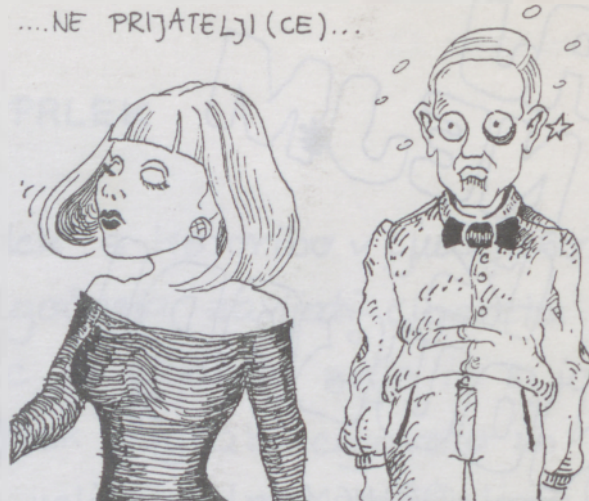
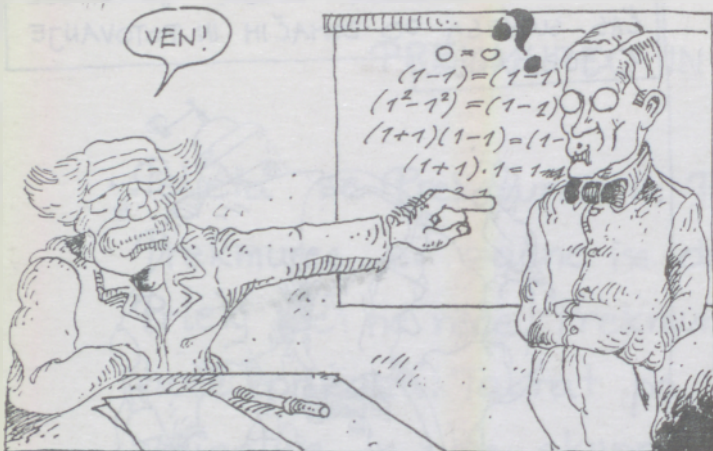

... IN DRUŽABNO BITJE...

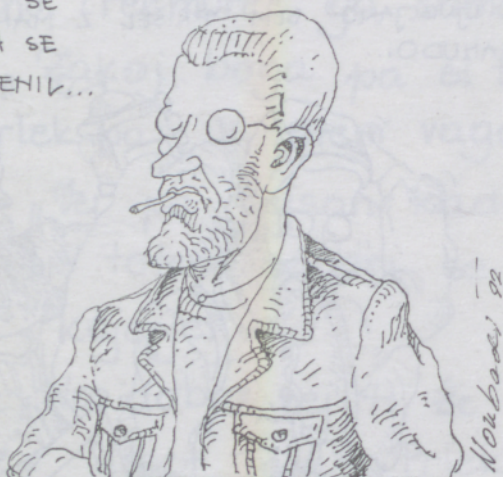

VENDAR, ME NISO RAZUMELI NE PROFESORJI...

...NE PRIJATELJI (CE)...

ZATO SEM SE
ODLOČIL, DA SE
TOM SPREMEMIM...

IN OD TEDAJ SO SE PUNCE LEPILE NAME...

IN TAKO SEM NADALJEVAL DO DIPLOME...

KAKO SEM PA DOBIL
SLUŽBO, PA NE BOSTE
IZVEDELI, KER SE TU
STRIP KONČA.

BRUC - glasilo prekmurskih starih bajt

LETNIK 31 - 1. V. 1992 - CENA: 50 SLT

GLAVNI UREDNIK: Alenka Dogar

ODGOVORNI UREDNIK: Jasna Breznik

TEHNIČNI UREDNIK: Zmago Drole

UREDNIKI: A. Šalika, B. Gašpar, G. Jerič, S. Bohnec,

N. Luketina, B. Dominko, A. Horvat, N. Bruč, A. Belšak

LIKOVNA OPREMA: T. Jošar

FOTOGRAFIJA: N. Juhnov

NAKLADA 700 izvodov